

Basın Açıklaması

“Carry On”: Gelişmişlik Maskesi Altında Kapitalist Bir Yama mı, Yoksa Pahalılık Krizine Köklü Bir Çözüm mü?

Devletin, tüketim kooperatifleri ve resmî satış noktalarını tek çatı altında toplamak üzere “Carry On” adlı birleşik bir çatı markası duyurması, sanki iç ticaretin vitrininin yeniden tasarlanıyormuş gibi bir görüntü oluşmaya başladı. “Carry On” projesi; yeni logolar, modern raflar, rekabet ve fiyat kontrolü gibi söylemlerle pazarlanmaya başlandı. Ancak burada sorulması gereken soru şu: Acaba gerçekten ekonomi yönetiminin felsefesinde bir dönüşümle yoksa sadece mevcut sistem içindeki araçların yeniden düzenlenmesiyle mi bir karşı karşıyayız?

İslam zaviyesinden bakıldığında, politikalar idari dış görünüşlerine göre değil, fikri köklerine ve neşet ettikleri nizamla göre ölçülür. Zira ekonomik nizam; birbirinden kopuk birtakım prosedürler değildir, aksine esası akide olan, mülkiyetin şeklini, servetin dağıtım mekanizmasını, paranın mahiyetini ve devletin piyasadaki konumunu belirleyen şer’î hükümler bütünüdür.

Mısır’daki pahalılık krizi, satış noktalarının azlığından veya tek bir markanın yokluğundan kaynaklanmamaktadır. Krizin aslı; kendi başına hiçbir değeri olmayan kağıt para sistemini benimseyen, kaynakları ve emekleri tüketen faizli borçlara mahkûm olan, fiyatları küresel piyasalara ve onun dalgalanmalarına bağlayan, ayrıca malların tekelleşmesine ve sermayenin tahakkümüne kapı aralayan kapitalist sistemdir.

Bu bağlamda “Carry On”, verimliliği artırmak ve belki de kâr marjını düşürmek için atılmış organizasyonel bir adım gibi pazarlanmaktadır. Ancak bu proje hâlâ aynı çerçeve içinde faaliyet göstermektedir: Güdümlü serbest ekonomi, karşılıksız kağıt para, biriken borçlar ve çarpık bir ortamda arz-talep mekanizmalarının yönettiği bir piyasa.

Mesele sadece satış noktalarını geliştirme meselesi de değildir; aksine ekonominin köşe başlarını tutan güçlerin tabiatıyla ilgilidir. Yıllardır generaller; gıdadan inşaata, ithalattan dağıtıma kadar geniş bir ekonomik alanda nüfuzlarını genişletmiş durumdadır. Devlet şemsiyesi altında yeni bir proje başlatıldığında sorulması gereken doğal soru şudur: Fiili yönetim hakkı kime aittir? Ve imtiyazları kim devşirmektedir?

Askeri nüfuz çevrelerini ekonomik projelere dahil etmek, hedefin mutlaka halkın üzerindeki pahalılığı kaldırmak olduğu anlamına gelmez. Bilakis ekonomi genellikle; siyasi sadakati garanti altına almak için verilen kapalı imtiyaz alanlarına dönüşmekte ve kârlar iktidar ağı içinde devridaim ettirilmektedir. İktidarın, nimetleri güç odaklarına dağıtarak sağlama alındığı bir sistemde, ekonomik proje, işlerin güdülmesi aracı olmaktan önce iktidarı pekiştirme aracına dönüşür.

Bu manada “Carry On”, insani bir girişim gibi sunulsa da, fiiliyatta yönetici seçkinlerin kontrolünü pekiştirme ve ekonomik nüfuzunu genişletme zihniyetiyle yönetilmektedir. Böylece piyasa bir adalet ve hizmet sahasına değil, daha sıkı bir tahakküm ve kontrol alanına dönüşmektedir.

Devletin özel sektörle rekabet edip daha ucuz mal sunma iddiası dillendiriliyor. Peki devletin görevi tüccarlarla rekabet etmek midir yoksa halkın işlerini şer’î hükümlere göre gütmek midir?

İslam’da mülkiyet üçe ayrılır: Ferdi mülkiyet, kamu mülkiyeti (madenler, enerji ve büyük tesisler gibi) ve devlet mülkiyeti. Kamu mülkiyeti olan daimî ve yarı daimî büyük servetler, Ümmetin malıdır; devlet bunları Ümmet adına yönetir ve gelirleri faizli borçları ödemeye değil, riayete (halkın maslahatlarına) harcanır.

Devletin pahalılığın etkilerini hafifletmek için bir mağazalar zincirine ihtiyacı yoktur; bilakis gerçek bir bolluk ve fiyat istikrarı sağlayabilecek gücü sahiptir.

Ancak kaynaklar özelleştirildiğinde veya yağmalandığında, ya da ticari bir zihniyetle yönetildiğinde veya gelirleri faizli yükümlülükleri ödemeye yönlendirildiğinde; devlet bizzat kendisinin yarattığı bozukluğu telafi etmek için piyasa rekabetine girmek zorunda kalır.

Kapitalizm, fiyatın belirlenmesinde piyasayı nihai hakem kılar ve devlet kriz anlarında istisnai olarak müdahale eder. İslam'da ise asıl olan (kural); stokçuluğu önlemek, hileyi suç saymak ve pahalılığın yapay sebeplerini ortadan kaldırmakla birlikte, fiyatları arz ve talep etkileşimine bırakmaktır.

Temel fark şudur: İslam, periyodik olarak kriz üreten ve sonra bunlara pansuman tedbirlerle müdahale eden bir ekonomik yapıya izin vermez; bilakis krizin oluşmasını en baştan engelleyen şer'i hükümlerle disipline edilmiş bir ekonomi inşa eder.

Peki, "Carry On" stratejik mallardaki stokçuluğu tedavi ediyor mu? Para politikasını değiştiriyor mu? Batılı sömürgeci kurumlara olan bağımlılığı bitiriyor mu? Yoksa sadece satış vitrinini mi iyileştiriyor?

Satış noktalarını geliştirmek ve arzı iyileştirmek, bazı insanların acılarını geçici olarak hafifletebilir. Ancak derin fikri bakış; sistem içinde kriz yönetimi ile krizi üreten sistemin değiştirilmesi arasındaki farkı bariz bir şekilde ayırt eder. Tüketim kooperatiflerini tek bir marka altında toplamak verimliliği artırabilir veya bu yapıyı ileride yabancı yatırımcılara satılabilir bir şirket haline getirebilir; ancak ekmeği dolar kuruna, yağı küresel borsalara bağlayan ve bütçeyi borç servisinin esiri kılan ekonominin tabiatını asla değiştirmez.

Çözüm, kapitalizmin araçlarını iyileştirmekte değil; onun yerine faizi yasaklayan, faizli kredileri engelleyen, altın ve gümüş veya bunlara dayalı kağıt para gibi kendi başına gerçek bir değeri olan nakit esasına dayanan, stokçuluğu yasaklayan, piyasayı Şer'î hükümlerle disipline eden, kamu mülkiyetini Ümmet yararına yöneten ve her bireyin temel ihtiyaçlarını (yiyecek, giyecek, barınma) garanti altına alan kamil bir İslam iktisat nizamını ikame etmektedir. Böyle bir sistemde fiyat istikrarı bir pazarlama projesi değil, nakdi istikrarın ve dağıtımdaki adaletin doğal bir sonucudur.

Her ekonomik proje siyasi bir mesaj taşır. Pahalılık dalgalarının ortasında ortaya atılan "Carry On" projesi ise, "devlet burada, müdahale ediyor, rekabet ediyor, kontrol ediyor" mesajı vermektedir. Fakat tartışılması gereken asıl derin mesaj şudur: İnsanlar neden bu müdahaleye ihtiyaç duydular? Neden krizler o kadar tekerrür etti ki, cüzi iyileştirmeler büyük bir başarıymış gibi pazarlanır oldu? Gerçek değişim mağaza vitrinlerinden değil, politikaların üzerine inşa edildiği fikri temelin değişmesinden başlar.

Ey Kinane halkı! Yaşadığınız sıkıntılar, yeni bir tabela veya modern bir mağaza zinciriyle çözülecek geçici bir kriz değildir. Sorununuz; rızkınızı borçlara, fiyatlarınızı Batı'ya mahkûm eden ve servetlerinizi elinizden alıp yağmalayan bu sistemin ta kendisindedir.

İslam sadece ruhani bir öğüt değildir; aksine namazı düzenlediği gibi malı da düzenleyen ve halkın işlerini gütmeyi devlet üzerine bir lütuf değil, bir farz kılan kapsamlı bir sistemdir. Pansuman tedavilere kanmayın, köklü tedaviyi talep edin. Gerçek değişimin; politikaları uygulayan yüzlerin veya araçların değişmesiyle değil, ekonominin yönetildiği temel esasın değişmesiyle başlayacağının bilincinde olun.

Ey Kinane askerleri! Sizler de pahalılık ateşiyle kavrulan bu halkın bir parçasısınız. Sorumluluğunuz sadece güvenlik değil, aynı zamanda hakkın tarafında yer almak, ümmeti ezen kapitalist sistemi korumak

değil, adaleti tesis eden, insanlardan zulmü gideren bir sistemi ikame etmek gibi tarihi bir sorumluluğa da sahiptir.

Hizmet etmek için yemin ettiğiniz İslam; adaleti tesis etmeyi emreden, faizi haram kılan, servetlerin bir zümrenin değil ümmetin olduğunu belirleyen ve yöneticiye vergi tahsildarlığı değil riayet (hizmetkârlık) sorumluluğunu yükleyen dindir. Bilin ki ölçü; satış noktalarının sayısı veya tabelaların güzelliği değil, ekonomimiz ve geçim işlerimizde Allah'ın hükmüne ne kadar yaklaştığımızdır. Allah'ın bizden hesabını soracağı ölçü; İslam'ın kayıp hükümlerinin uygulanması ve O'nun yitik devletinin yeniden ikamesidir. Öyleyse haydi Hilafetin askerleri ve Ensar'ı olun. Onu yeniden Ümmetin tacındaki bir inci kılanlardan olun. Umulur ki Allah sizden bunu kabul eder ve sizin elinizle bir fetih nasip eder de dünyanın izzetine ve ahiretin onuruna kavuşanlardan olursunuz.

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ “Allah, size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emrediyor.” [Nisa 58]

حزب التحرير

Hizb-ut Tahrir

Mısır Vilâyeti

Medya Bürosu

Adres: 31 el-Cela Caddesi, Kahire | **Tel:** (+20) 22 738076- 511 985 7010 | **E-Mail:**

hizb.ut.tahrir.eg@gmail.com

www.hizb-ut-tahrir.org | www.hizb-ut-tahrir.info | www.hizb.net | www.turkiyevilayeti.com